

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА
Кафедра економіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Гарант освітньої програми

 (Костюк В.С.)

« 31 » серпня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МАКРОЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА»

Освітній рівень: другий (магістерський)

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність: 051 Економіка

Освітня програма: ОПП «Економіка»

Факультет: економіки і підприємництва

Умань – 2020р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Макроекономічна політика» для здобувачів другого рівня вищої освіти спеціальності 051 «Економіка» освітньої програми ОПП «Економіка». Умань: Уманський НУС, 2020. 23с.

Розробники: Мудрак Р. П., зав. кафедри економіки, д.е.н., професор

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки

Протокол від «31» серпня 2020 року № 1

Завідувач кафедри економіки

 (Мудрак Р. П.)

«31» серпня 2020 року

Схвалено методичною комісією факультету економіки і підприємництва

Протокол від «31» серпня 2020 року № 1

Голова методичної комісії факультету економіки і підприємництва

 (Смолій Л. В.)

«31» ср 2020 року

© УНУС, 2020 рік

© Мудрак Р. П., 2020 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень, назва освітньої програми	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки	Обов'язкова	
Модулів – 1	Спеціальність: 051 Економіка	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	2-й
		Семестр	
		3-й	3-й
Загальна кількість годин - 150		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 год.; самостійної роботи студентів – 12 год.	Освітній ступінь: другий (магістерський) Освітня програма: ОПП «Економіка»	20 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		10 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		120 год.	142 год.
		Вид контролю: екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

«Макроекономічна політика» є вибірковою дисципліною, спрямованою на підготовку фахівців, які повинні мати глибокі знання теорії і методології макроекономічного регулювання національної економіки. Для економіки України, що перебуває в стані системної трансформації, стагнації й фінансової нестабільності, вироблення власної, науково виваженої й адекватної макроекономічної політики набуває особливого практичного значення на сучасному етапі. Вивчення макроекономічної політики можливе за умов опанування макроекономіки, мікроекономіки, прикладної економетрики й особливостей розвитку національної економіки, які формують у фахівців з економіки та державного менеджменту фундаментальні знання з функціонування суспільства та необхідності вироблення відповідних управлінських рішень.

Мета курсу (інтегральна компетентність) – формування у студентів глибоких знань про суть системи макроекономічних механізмів та моделей, за допомогою яких держава здійснює свої функції щодо досягнення економічної стабілізації та забезпечення сталого економічного розвитку.

Цілі курсу (програмні компетентності):

- розуміння суті, предмету, цілей та умов застосування макроекономічної політики;
- здатність формулювати цілі та способи досягнення політикою повної зайнятості;
- здатність формулювати цілі, інструменти та способи проведення макрофінансової політики;
- здатність формулювати цілі, інструменти та способи проведення монетарної політики;
- здатність обґрунтовувати комбінації фіскальних та монетарних інструментів антиінфляційної політики;
- здатність обґрунтовувати доцільність застосування, переваги та недоліки засобів макроекономічної політики, спрямованої на зовнішній сектор національної економіки;
- здатність розрізняти пакети інструментів антикризової політики та політики економічного зростання;
- здатність демонструвати знання основ фінансового програмування, як метода макроекономічної політики.

Програмні результати навчання:

- володіти ключовими положеннями, що лежать в основі теорії макроекономічної політики;
- демонструвати вміння доводити об'єктивну необхідність проведення макроекономічної політики;
- демонструвати знання основних засобів макроекономічної політики, механізм їх дії, умови й можливості їх комбінування;
- здійснювати аналіз макроекономічних результатів функціонування економіки;
- формулювати тактичні та стратегічні цілі макроекономічної політики;
- застосовувати наявні інструменти регулювання з метою коригування макроекономічної політики та досягнення відповідних цілей.

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. БАЗОВІ ЦІЛІ ТА ІНСТРУМЕНТИ МАКРОЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ

Тема 1. Макроекономічна політика: суть, предмет, цілі та інструменти

Макроекономічна політика, її визначеність, предмет, цілі і методи. Види макроекономічної політики. Можливості (і обмеження) макроекономічної політики, її відносна підпорядкованість комплексу заходів економічної політики.

Стабілізаційна політика: економічна, виробнича та фінансова стабілізація. Взаємозв'язок між виробничою та фінансовою стабілізацією. Політика економічного зростання та її визначеність. Макроекономічна політика як структурована система.

Цілі і засоби макроекономічної політики. Кінцеві та проміжні цілі. Первинні і вторинні засоби макроекономічної політики. Проблема узгодження між цілями та засобами. Теорія Тінберга про узгодженість цілей із засобами. Принцип пріоритетів і вимушені втрати макроекономічної політики. Теорія Манделла про поєднання засобів із цілями. Автономність монетарних та фінансових заходів і спільність кінцевих цілей та пріоритетів макроекономічної політики.

Прогнозування в макроекономічній політиці: упереджувальні та економетричні прогнози. Очікування як чинник макроекономічної політики. Політична кон'юнктура та політичний бізнес-цикл в макроекономічній політиці. Фінансово-промислові групи як чинник зниження ефективності макроекономічної політики.

Тема 2. Політика забезпечення повної зайнятості

Ринок праці як об'єкт макроекономічного регулювання. Здійснення політики зайнятості. Формування величини зайнятості. Відтворення робочої сили як елемент макроекономічного механізму. Залежність процесів на ринку праці і змін обсягу сукупного попиту. Вплив на зайнятість інвестиційних процесів. Зовнішньоекономічна політика як чинник впливу на рівень зайнятості. Роль податкової системи.

Природний рівень безробіття як індикатор повної зайнятості. Повна зайнятість. Методи визначення рівня природного безробіття: розрахунок на основі зв'язку безробіття з інфляцією попиту; визначення величини природного безробіття через співвідношення кількості звільнених і працевлаштованих; структурний метод. Концепція NAIRU.

Механізм регулювання зайнятості населення. Інструменти державного регулювання природного рівня безробіття: допомога по безробіттю і діяльність державної служби зайня-

тості. Використання важелів ринкового саморегулювання. Методи державного регулювання зайнятості: економічні, правові, організаційні. Продуктивна зайнятість. Політика зайнятості як елемент стабілізаційної політики. Активна політика – політика створення гнучкого ринку праці. Інструменти активної політики зайнятості. Пасивна політика управління зайнятістю і її інструменти.

Коефіцієнт заміни. Засоби впливу на сукупну пропозицію і сукупний попит. Завдання держави на ринку праці. Економічний блок макроекономічної політики регулювання зайнятості. Інституційна складова макроекономічної політики регулювання зайнятості. Напрямки збільшення її ефективності.

Інституційна система регулювання ринку праці, її законодавча база та інструменти. Служби зайнятості, професійне навчання. Соціальне страхування. Державні витрати на відтворення робочої сили. Субсидії найму, субсидії зайнятості. Напрями підвищення ефективності пошуку роботи. Державні і регіональні програми сприяння зайнятості. Інформаційні системи і бази даних.

Тема 3. Монетарна політика

Управління пропозицією грошей як основа монетарної політики. Аналітична форма балансу Національного банку і грошова база. Чисті міжнародні резерви та їх достатність. Чисті внутрішні активи Національного банку. Грошовий мультиплікатор як чинник грошової пропозиції. Зведений (консолідований) баланс банківської системи. Кінцева ефективність монетарної політики. Мультиплікатор монетарної політики.

Грошовий попит як екзогенний чинник монетарної політики. Визначення попиту на реальні грошові запаси. Прогнозування грошового попиту і швидкості обертання грошей. Визначення попиту на номінальні грошові запаси. Прогнозування грошового попиту на базі рівня монетизації економіки. Рівень доларизації і визначення попиту на гроші в національній валюті. Прогнозування грошової бази.

Реалізація монетарної політики. Процентна політика центрального банку. Регулювання кредитного ринку. Оцінка обсягів наданих кредитів економіці комерційними банками (прогноз). Об'єкт кредитної політики центрального банку. Макроекономічне регулювання кредитних ресурсів. Політика обов'язкового резервування. Сфера застосування інструментів кредитної політики.

Монетарна політика в Україні.

Тема 4. Реалізація макрофінансової політики

Макрофінансова політика та її інструменти. Принципи макрофінансової політики. Інструменти фіскальної політики. Визначеність доходів. Структура доходної частини бюджету.

тів, основні пропорції. Коефіцієнт еластичності податків, коефіцієнт динамічності податків. Чисті податки. Структура податкових надходжень.

Моделі здійснення фіскальної політики. Принцип ножиць. Теорія А.Вагнера.

Видатки державного бюджету. Структура бюджетних видатків. Видатки інвестиційної і соціальної спрямованості, капітальні і поточні.

Бюджетний баланс та методи його оцінювання. Модель бюджетного дефіциту. Джерела фінансування бюджетного дефіциту. Модель бюджетного дефіциту. Емісійне (грошове) фінансування. Неемісійне (боргове) фінансування бюджетного дефіциту. Внутрішнє запозичення та його наслідки. Зовнішнє запозичення та його наслідки. Прострочена державна заборгованість та її наслідки.

Наслідки фіскальної політики для державного бюджету. Дискреційна та автоматична зміна чистих податків. Вплив на бюджет збільшення державних закупівель при дискреційній стабільності чистих податків. Вплив на бюджет дискреційного зниження чистих податків при незмінності державних закупівель. Вплив фіскальної політики за умов збалансованої зміни державних закупівель і чистих податків.

Рівень державного боргу та стійкість фіскальної політики. Обслуговування державою своїх внутрішнього і зовнішнього боргів. Платоспроможність держави.

Алгоритм фіскальної політики з урахуванням прямих і зворотних зв'язків. Визначення приросту ВВП з урахуванням ефекту витіснення. Мультиплікатор фіскальної політики. Нейтралізація ефекту витіснення. Ефект наповнення.

Чиста фіскальна політика на основі моделі IS-LM. Вплив фіскальної експансії на рівноважні параметри моделі IS-LM на умовах збалансованого бюджету. Вплив фіскальної експансії на рівноважні параметри моделі IS-LM на умовах неемісійного (боргового) фінансування. Графічна інтерпретація результатів впливу чистої фіскальної експансії на економіку. Кількісна визначеність рівноважних параметрів моделі IS-LM під впливом чистої фіскальної експансії.

Структура фінансового ринку, управління фінансовими потоками. Державне регулювання фондового ринку. Економічні та адміністративні методи управління. Стимулювання заощаджень та розвиток фінансових ринків. Стимулювання інвестицій. Індикатори процесів накопичення: капіталоемність та схильність до заощаджень. Взаємозв'язок програм розвитку інвестиційної діяльності з цілями регулювання фінансової інфраструктури.

Фіскальна політика в трансформаційній економіці. Флуктуація фіскальної політики. Система розподілу грошових доходів і соціальна справедливість. Принцип горизонтальної рівності.

Тема 5. Макроекономічна антиінфляційна політика

Сутність вимірювання інфляції та особливості управління нею. Ланцюговий індекс-дефлятор ВВП. Способи вимірювання індексу споживчих цін. Недосконалість цінових індексів і можливість їх застосування.

Антиінфляційна політика у трансформаційній економіці. Сутність та основні принципи антиінфляційної політики. Три правила проведення монетарної політики та контроль за інфляцією. Таргетування інфляції. Екзогенні змінні моделі цільового прогнозування інфляції. Грошова маса як інструмент досягнення цільової інфляції. Визначення темпів приросту грошової маси, які узгоджуються з цільовою інфляцією.

Рушійні сили, що приводять механізми інфляції у рух. Чинниками інфляції в Україні.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. МАКРОЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА В УМОВАХ ДИНАМІЧНОГО ВНУТРІШНЬОГО ТА ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Тема 6. Зовнішньоекономічна політика

Зовнішньоекономічна позиція країни. Аналітична форма платіжного балансу. Автономне і неавтономне фінансування платіжного балансу. Золотовалютні резерви і сальдо загального балансу. Виняткове та незабезпечене фінансування платіжного балансу.

Управління платіжним балансом з урахуванням наслідків для монетарної та бюджетно-податкової сфери. Три покоління моделей кризи платіжного балансу: канонічна модель Кругмана, моделі спекулятивної атаки, моделі зовнішнього боргу з кількома рівновагами. Теоретичні концепції, що використовуються для коригування платіжного балансу.

Види торговельної політики. Обґрунтування вибору видів торговельної політики. Інтеграція до міжнародних торговельних організацій. Прогнозування експорту та імпорту. Основні вимоги ГАТТ/СОТ і наслідки їх дотримання.

Державне управління рухом капіталу. Методи оцінки впливу міграційних процесів на параметри макроекономічної рівноваги.

Тема 7. Політика економічного зростання

Вплив зовнішніх чинників на економічне зростання. Значення запасу капіталу для економічного зростання. Заощадження та інвестування. Модель Солоу. Теорія оптимального рівня заощадження. Стимулювання сукупного попиту як метод реалізації політики економічного зростання. Особливості застосування екзогенних теорій економічного зростання в практиці державного управління економічним розвитком.

Чинники моделей ендогенного зростання і їх вплив. Моделі ендогенного зростання. Інвестиції в людський капітал. Модель Льюїса. Акселератор. Індуційоване економічне зростання.

Фактори економічного зростання: інвестиції, інновації, людський капітал, технології, менеджмент, маркетинг. Структурні перетворення. Розвиток інфраструктури.

Механізми та інструменти політики економічного зростання. Фіскальна політика, грошово-кредитна, валютна і митно-тарифна політика економічного зростання. Інвестиційне регулювання: класична і європейська моделі. Особливості стимулювання заощаджень у відкритій економіці.

Дилема між зростанням і стабілізацією. Концепція сталого економічного розвитку та урахування її вимог. Формування відкритої економіки, спрямованої на широке використання переваг світового ринку, міжнародного поділу і кооперації праці, транснаціоналізації і глобалізації виробництва. Орієнтація на світові норми і стандарти якості та продуктивності, матеріало-, капітало- та енергомісткості, техніко-економічні параметри продукції.

Тема 8. Фінансове програмування як метод макроекономічної політики

Мета і завдання фінансової програми. Змістовна визначеність фінансової програми. Основні завдання фінансової програми. Базова тотожність фінансової програми. Модель фінансового програмування і висновки для макроекономічної політики.

Фінансова програма як багатосекторна система. Нефінансові та фінансові операції фінансової програми. Формалізована та цифрова матриця фінансових потоків. Знакова визначеність фінансових операцій. Міжсекторні потоки фінансових ресурсів. Балансова тотожність окремих секторів фінансової програми.

Зменшення поглинання як основний шлях покращення сальдо поточного рахунку. Методи скорочення державного споживання. Збільшення доходу за рахунок зростання чистого зовнішнього попиту та підвищення продуктивності інвестицій. Заходи по забезпеченню зовнішнього фінансування сальдо поточного рахунку.

Фінансове програмування і світовий досвід. Монетарна модель Міжнародного Валютного Фонду. Модель RMSM та RMSM-X.

Тема 9. Макроекономічна антикризова політика

Теорія антикризової політики. Особливості кризових явищ. Державна антикризова політика. Завдання державної антикризової політики та її специфіка в Україні. Заходи та інструменти державної антикризової політики. Макроекономічний розвиток України. Державна інвестиційна політика до 2020 р. Стратегія інноваційного розвитку України.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	с	і. з.	с. р.		л	с	і. з.	с. р.
Змістовий модуль 1										
Тема 1. Макроекономічна політика: суть, предмет, цілі та інструменти	17	2	-	-	15	14	2	-	-	12
Тема 2. Політика забезпечення повної зайнятості	17	2	-	-	15	15	-	-	-	15
Тема 3. Монетарна політика	14	2	2	-	10	15		-	-	15
Тема 4. Реалізація макрофінансової політики	14	2	2	-	10	17	-	-	-	17
Тема 5. Макроекономічна антиінфляційна політика	17	2	-	-	15	14	-	2	-	12
Разом за змістовим модулем 1	79	10	4	-	65	75	2	2	-	71
Змістовий модуль 2										
Тема 6. Зовнішньоекономічна політика	15	2	2	-	11	20	-	-	-	20
Тема 7. Політика економічного зростання	16	2	2	-	12	16	-	2	-	14
Тема 8. Фінансове програмування як метод макроекономічної політики	19	2	2	-	15	16	2	-	-	14
Тема 9. Макроекономічна антикризова політика	21	4	-	-	17	23	-	-	-	23
Разом за змістовим модулем 2	71	10	6	-	55	75	2	2	-	71
Усього годин	150	20	10	-	120	150	4	4	-	142

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Макроекономічна політика: суть, предмет, цілі та інструменти	-	-
3	Реалізація макрофінансової політики	2	-
4	Зовнішньоекономічна політика	2	-
5	Макроекономічна антиінфляційна політика	-	2
6	Фінансове програмування як метод макроекономічної політики	2	-
7	Політика економічного зростання	2	2
8	Фінансове програмування як метод макроекономічної політики	2	-
		10	4

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Макроекономічна політика: суть, предмет, цілі та інструменти	15	12
2	Політика забезпечення повної зайнятості	15	15
3	Монетарна політика	10	15
4	Реалізація макрофінансової політики	10	17
5	Макроекономічна антиінфляційна політика	15	12
6	Зовнішньоекономічна політика	11	20
7	Політика економічного зростання	12	14
8	Фінансове програмування як метод макроекономічної політики	15	14
9	Макроекономічна антикризова політика	17	23
	Разом	120	142

Крім активності на семінарських заняттях та опрацювання матеріалу, винесеного для самостійного пошуку інформації, робочою програмою дисципліни передбачається самостійна навчально-дослідна робота студента у вигляді:

- денна форма навчання: реферат (1 бал), повідомлення (0,5 бала), есе (7 і 9 балів);
- заочна форма навчання: контрольна робота.

Реферат має такий зміст:

Вступ

Простий план по темі

Висновки

Список використаної літератури (зразок оформлення за адресою <http://library.lp.edu.ua/yak-oformyty-spysok-literatury>)

Виконується у вигляді друкованого тексту на папері формату А-4 обсягом від 10 до 12 сторінок. Шрифт: Times New Roman. Розмір шрифту – 14, звичайний. Вирівнювання тексту – по-ширині без пропусків і скорочень. Абзацний відступ – 10 мм. Міжрядковий інтервал – 1,5. Поля сторінки: ліве – 30 мм, праве – 10 мм, верхнє і нижнє – по 20 мм. Реферат починається із титульної сторінки за встановленою формою (додаток А)

Повідомлення – це актуальна економічна інформація мікро-, мезо-, макро-, мегаекономічного рівня, яка має навчально-пізнавальний характер. Повідомлення має наступний зміст:

Вступ

Повідомлення

Список використаної літератури (зразок оформлення за адресою <http://library.lp.edu.ua/yak-oformyty-spysok-literatury>)

Виконується у вигляді друкованого тексту на папері формату А-4 обсягом від 4 до 6 сторінок. Шрифт: Times New Roman. Розмір шрифту – 14, звичайний. Вирівнювання тексту – по-ширині без пропусків і скорочень. Абзацний відступ – 10 мм. Міжрядковий інтервал – 1,5. Поля сторінки: ліве – 30 мм, праве – 10 мм, верхнє і нижнє – по 20 мм. Повідомлення починається із титульної сторінки за встановленою формою (додаток А).

Есе – невеликий за обсягом прозовий твір, що має довільну композицію і висловлює індивідуальні думки та враження з конкретного приводу чи питання, і не претендує на вичерпне і визначальне трактування теми. На відміну від реферату, який адресується будь-якому слухачеві, есе – це ближче до репліки, що адресується підготовленому слухачу. Тобто людині чи групі людей, які вже мають уяву, про що йде мова. Власне, така «адресність» дозволяє автору есе зосередити увагу на розкритті нового змісту, а не нагромаджувати різними службовими деталями викладення матеріалу в письмовому форматі.

Інструкція із підготовки есе:

1. Виберіть тему твору. Вона повинна бути актуальною і мати практичну значимість для економічної науки. Перед тим, як приступити до написання есе, його тему необхідно узгодити із Вашим науковим керівником (викладачем).

2. Продумайте приблизний план роботи. Як правило, есе складається з короткого вступу, де розкривається сутність теми; основної частини, в якій викладаються думки вчених, чиновників, керівників підприємств, менеджерів, аналітиків тощо стосовно об'єкту дослідження; ставлення автора роботи до цих думок, а також висновки по темі проведеного дослідження. На останній сторінці есе вказуються використані літературні джерела.

3. Підберіть літературу для написання есе. Це можуть бути навчальні посібники з економіки, праці вчених з проблематики дослідження, періодичні друковані та інтернет-видання, різні економічні огляди.

4. Відберіть необхідний матеріал. Різні точки зору експертів на обрану тему випишіть на папір і відзначте порядок використання висловлювань в роботі.

5. Приступайте до оформлення. Не просто цитуйте висловлювання експертів, а викладайте свою думку на кожне з них. Не забудьте оформити висновки за результатами дослідження.

6. Перевірте, щоб вся використовувана література була актуальна в даний час. Навчальні посібники повинні бути не старші 8-10 років, періодичні видання - не старші 3-5 років (зразок оформлення списку літератури за адресою <http://library.lp.edu.ua/yak-oformyty-spysok-literatury>).

7. При написанні есе не слід використовувати багато літератури, щоб робота не вийшла дуже великою і переобтяженою непотрібною інформацією. **Найбільшою цінністю есе є Ваші власні думки та висновки по темі дослідження.**

Есе виконується у вигляді друкованого тексту на папері формату А-4 обсягом від 20 до 30 сторінок. Шрифт: Times New Roman. Розмір шрифту – 14, звичайний. Вирівнювання тексту – по-ширині без пропусків і скорочень. Абзацний відступ – 10 мм. Міжрядковий інтервал – 1,5. Поля сторінки: ліве – 30 мм, праве – 10 мм, верхнє і нижнє – по 20 мм. Есе починається із титульної сторінки за встановленою формою (додаток А).

Контрольна робота.

Контрольна робота виконується у вигляді друкованого тексту на папері формату А-4 обсягом від 10 до 12 сторінок. Шрифт: Times New Roman. Розмір шрифту – 14, звичайний. Вирівнювання тексту – по-ширині без пропусків і скорочень. Абзацний відступ – 10 мм. Міжрядковий інтервал – 1,5. Поля сторінки: ліве – 30 мм, праве – 10 мм, верхнє і нижнє – по 20 мм. Контрольна починається із титульної сторінки за встановленою формою (додаток Б).

Правило вибору варіанту контрольної роботи: наприклад, останніх дві цифри залікової книжки 73, отже варіант контрольної роботи знаходиться на перетині стовпця «7» та стрічки «3» – це питання 12, 64, 71.

Набір питань для виконання контрольної роботи у відповідності до двох останніх цифр залікової книжки

		передостання цифра залікової книжки									
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
остання цифра залікової книжки	0	1, 27, 55	2, 28, 56	3, 29, 57	4, 30, 58	5, 31, 59	6, 32, 60	7, 33, 61	8, 34, 62	9, 35, 63	10, 36, 64
	1	11, 37, 65	12, 38, 66	13, 39, 67	14, 40, 68	15, 41, 69	16, 42, 70	17, 43, 71	18, 44, 72	19, 45, 73	20, 46, 74
	2	21, 47, 75	22, 48, 76	23, 49, 77	24, 50, 78	25, 51, 79	26, 52, 80	27, 53, 81	2, 54, 81	3, 55, 80	4, 56, 79
	3	5, 57, 78	6, 58, 77	7, 59, 76	8, 60, 75	9, 61, 74	10, 62, 73	11, 63, 72	12, 64, 71	13, 65, 70	14, 66, 69
	4	15, 67, 68	16, 27, 55	17, 28, 56	18, 29, 57	19, 30, 58	20, 31, 59	21, 32, 60	22, 33, 61	23, 34, 62	24, 35, 63
	5	25, 36, 64	26, 37, 65	27, 38, 66	28, 39, 67	29, 40, 68	30, 41, 69	31, 42, 70	32, 43, 71	33, 44, 72	34, 45, 73
	6	34, 46, 74	34, 47, 75	35, 48, 76	36, 49, 77	37, 50, 78	38, 51, 79	39, 52, 80	40, 53, 81	1, 41, 54	2, 42, 55
	7	3, 43, 56	4, 44, 57	5, 45, 58	6, 46, 59	7, 47, 60	8, 48, 61	9, 49, 62	10, 50, 63	11, 51, 64	12, 52, 65
	8	13, 53, 66	14, 54, 67	15, 55, 68	16, 56, 69	17, 57, 70	17, 58, 71	18, 59, 72	19, 60, 73	20, 61, 74	21, 62, 75
	9	22, 63, 76	23, 64, 77	24, 65, 78	24, 66, 79	25, 67, 80	26, 67, 81	1, 27, 55	2, 28, 56	3, 29, 57	4, 30, 58

Перелік питань для виконання контрольної роботи:

1. Предмет макроекономічної політики.
2. Роль та структура макроекономічної політики.
3. Цілі та інструменти макроекономічної політики.
4. Умови застосування макроекономічної політики.
5. Ринок праці, як об'єкт макроекономічного регулювання.
6. Природний рівень безробіття, як індикатор повної зайнятості.
7. Механізм регулювання зайнятості населення.

8. Макроекономічне регулювання зайнятості в Україні.
9. Основні засади управління пропозицією грошей.
10. Реалізація монетарної політики.
11. Монетарна політика у трансформаційній економіці.
12. Теорія та інструменти макрофінансової політики.
13. Суть та моделі фінансової політики.
14. Політика формування бюджетних доходів та видатків.
15. Вплив фінансової політики на економіку
16. Бюджетні наслідки фінансової політики.
17. Управління державним боргом.
18. Аналіз фінансової політики в трансформаційній економіці.
19. Сутність вимірювання інфляції та особливості управління нею.
20. Антиінфляційна політика в трансформаційній економіці.
21. Зовнішній сектор економіки, як об'єкт макроекономічної політики.
22. Управління платіжним балансом.
23. Економічне зростання і макроекономічна політика: пошук точок дотику.
24. Традиційні фактори економічного зростання, як орієнтири макроекономічної політики. Модель Солоу.
25. Розвиток за рахунок людського капіталу. Освіта, як орієнтир макроекономічної політики.
26. Розвиток за рахунок інновацій. Наука, як орієнтир макроекономічної політики.
27. Розвиток за рахунок структурних перебудов. Секторні пропорції економіки як орієнтир макроекономічної політики.
28. Цілі фінансового програмування та його роль у державному управлінні.
29. Характеристика моделі фінансового програмування. Матриця фінансових потоків.
30. Практика застосування методу фінансового програмування та фінансова стабілізація.
31. Макроекономічна антикризова політика: суть та основні теоретичні підходи.
32. Розвиток національної економіки та особливості антикризової політики.
33. Базова тотожність моделі фінансового програмування.
34. Виробнича та фінансова стабілізація.
35. Економічна безпека.
36. Загальноекономічна рівновага і «магічний чотирикутник цілей макроекономічної політики».
37. Економічний блок регулювання ринку праці.
38. Неємисійне фінансування.

39. Золоте правило нагромадження.
40. Інституціональний блок регулювання ринку праці.
41. Первинні та вторинні засоби (інструменти) макроекономічної політики.
42. Незабезпечене фінансування.
43. Політика обов'язкових резервів.
44. Політика стабілізації та економічного зростання.
45. Кейнсіанська концепція регулювання платіжного балансу.
46. Неемісійне фінансування.
47. Програмно-планове бюджетування.
48. Методи вимірювання інфляції.
49. Об'єкт фінансового програмування.
50. Правило зіставлення суспільних і приватних вигід.
51. Кінцеві (стратегічні) та проміжні цілі макроекономічної політики.
52. Методи регулювання платіжного балансу.
53. Суб'єкти фінансового програмування.
54. Експансіоністська політика.
55. Класична концепція регулювання платіжного балансу.
56. Стратегічні цілі макроекономічної політики в Україні.
57. Коефіцієнти динамічності та еластичності податків.
58. Сфери застосування інструментів кредитної політики.
59. Механізм встановлення усередненого значення величини резервних вимог.
60. Емісійне фінансування.
61. Системна монетарна політика.
62. Концепція NAIRU.
63. Структурний метод визначення природного рівня безробіття.
64. Моделі здійснення фіскальної політики.
65. Аналітична модель загального бюджетного сальдо.
66. Моніторинг фінансової стабільності.
67. Параметрична монетарна політика.
68. Організаційний блок регулювання ринку праці.
69. Неавтономне фінансування.
70. Функції макроекономічної політики.
71. Консолідований баланс банківської системи.
72. Матриця фінансових потоків.
73. Теорії та моделі пояснення причин криз.
74. Етапи розроблення фінансової програми.

75. Технологічний уклад, технологічна квазірента.
76. Фактичний, структурний, циклічний дефіцит бюджету (сальдо).
77. Цілі монетарної політики.
78. Ефективність оподаткування.
79. Форми державного впливу на ринок праці.
80. Ефективність фіскальної політики.
81. Чинники макроекономічної політики.

8. Методи навчання

У рамках вивчення дисципліни передбачаються такі види занять:

- лекції;
- семінарські заняття;
- самостійна робота.

Консультації студентів, приймання рефератів, ліквідація невідпрацьованих занять і т.д. проводиться у робочі дні тижня відповідно до затвердженого деканатом графіку індивідуальної роботи викладача із студентами.

9. Методи контролю

Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу використовуються такі методи оцінювання знань:

- опитування в ході практичних занять;
- поточне тестування після вивчення кожного модуля;
- оцінка за виконання індивідуальної роботи (реферати, повідомлення, есе);
- підсумковий тестовий контроль (екзамен).

Підсумковий контроль знань відбувається під час екзамену.

Для діагностики знань використовується 100-бальна шкала.

Для вивчення змістових модулів 3, 4, 6, 7, 8 (денна форма навчання) виділяється по 1 практичному занятті, на кожному з яких можна отримати максимальну кількість балів – 5, що еквівалентно «відмінно» за 5-бальною шкалою оцінювання, відповідно 4 бали – це «добре», 3 бали – «задовільно».

Підготовка реферату – 1 бал.

Підготовка повідомлення – 0,5 бала.

Підготовка есе: по матеріалах 1 модуля – 7 балів; по матеріалах 2 модуля – 9 балів.

Два тестових контролі (по 50 тестових завдань) по кожному з яких можна набрати бали відповідно до кількості (%) правильних відповідей:

- 1 модульний контроль: $\geq 90\%$ правильних відповідей – 10 балів; 75-89% – 8 балів; 60-74% – 6 балів; 50-59% – 4 бали; $\leq 49\%$ правильних відповідей – 0 балів;
- 2 модульний контроль: $\geq 90\%$ правильних відповідей – 15 балів; 75-89% – 10 балів; 60-74% – 8 балів; 50-59% – 6 бали; $\leq 49\%$ правильних відповідей – 0 балів.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Денної форми

Кількість балів за зміст. модуль	ЗМ 1						ЗМ 2					Підсумковий контроль (іспит) 30	Загальна сума балів 100
	30						40						
Тема	1	2	3	4	5	МК1	6	7	8	9	МК2		
Кількість балів за видами робіт:						10					15		
семінарські заняття	-	-	5	5	-		5	5	5	-			
реферат	1	1	-	-	1		-	-	-	1			
есе	7						9						

Заочної форми

Кількість балів за зміст. модуль	ЗМ 1						ЗМ 2					Підсумковий контроль (іспит) 30	Загальна сума балів 100
	20						20						
Тема	1	2	3	4	5	МК1	6	7	8	9	МК2		
Кількість балів за видами робіт:						15					15		
семінарські заняття	-	-	-	-	5		-	5	-	-			
контрольна робота	30												

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ РЕКТОРСЬКОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Кількість правильних відповідей	Відсоток правильних відповідей	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
27-30	90-100	відмінно	A
25-26	82-89	добре	B
23-24	74-81		C
20-22	64-73	задовільно	D
18-19	60-63		E
11-17	35-59	незадовільно	FX
0-10	0-34		F

11. Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки для підготовки до семінарських занять з дисципліни «Макроекономічна політика» для студентів другого рівня вищої освіти за спеціальності 051 «Економіка». Умань: УНУС, 2017. 52с.

2. Методичні вказівки для самостійної із дисципліни «Макроекономічна політика» для студентів денної форми навчання другого рівня вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка». Умань: УНУС, 2017. 22с.

3. Методичні вказівки для самостійної із дисципліни «Макроекономічна політика» для студентів заочної форми навчання другого рівня вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка». Умань: УНУС, 2017. 24с.

12. Рекомендована література

Базова

1. Мельник А. Ф. Макроекономіка та макроекономічна політика: Навчальний посібник. К.: Знання, 2008. 699 с.

2. Ватаманюк-Зелінська У. З. Макрофінансове бюджетування: Навчальний посібник. Львів: РВВ НЛТУ України, 2015. 140 с.

3. Глущенко С. В. Монетарна політика: теоретико-методологічні аспекти: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. К.: НаУКМА, 2017. 64 с.

4. Кульчій І. О. Антикризове управління: навчальний посібник. Полтава: ПолтНТУ, 2016. 120 с.

5. Чернявська О. В. Ринок праці: навчальний посібник, 2-ге видання, перероблене та доповнене. К.: «Центр учбової літератури», 2013. 522 с.

6. Frederic S. Mishkin. Macroeconomics : Policy and Practice, 2nd Edition. Pearson Education, 2014. 704p.

7. Langdana, Farrokh K. Macroeconomic Policy 2nd Edition. Springer International Publishing, 2016. 318 p.

8. Кораблін С. О. Макроекономічна динаміка України: пастка сировинних ринків : монографія. К.: НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогноз. НАН України», 2017. 308 с.

Додаткова

9. Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Баластрик Л.О. Макроекономіка: Підручник / За ред. В.Д.Базилевича. – 4-те вид. – К.: Знання-Прес, 2008. – 743 с. (Класичний університетський підручник).

10. Белецький В.М., Бакуменко В.Д. Моделювання макроекономічних процесів. К. УАДУ при Президентові України, 1998.

11. Дорнбуш Р., Фішер С. Макроекономіка - К.: Основи, 1996. (0пер. з англ.).
12. Жданов В.І. Регулювання монетарних показників: сучасна теорія і практика: Монографія. – К.: КНЕУ, 2006.– 264с.
13. Макконел К.Р., Брю С.Л. Макроекономіка. Аналітична економія - Львів, просвіт, 1997(пер. з англ.).
14. Манків Н.Г. Макроекономіка - К.: Основи, 2000.
15. Мікроекономіка і макроекономіка / Під ред. С. Будаговської - К.: Основи, 1998.
16. Мишкін Ф.С. Економіка грошей, банківської справи і фінансових ринків. - К.: Основи, 1998.
17. Панчишин С. Макроекономіка: Навчальний посібник. – К.: Либідь, 2002. – 614с.
18. Радіонова І. Макроекономіка та економічна політика. - К.: Таксон, 1996.
19. Савченко А.Г. Макроекономічна політика - К.: КНЕУ, 2001.
20. Сакс Д., Ларен Ф. Макроекономіка. Глобальний підход. - М.; Дело 1996.,(пер с англ.).
21. Смовженко Т., Багратян Г., Кравченко І. Макроекономічна політика України в 2014-2019рр.: банківська і фінансова сфери. Вісник НБУ.
file:///C:/Documents%20and%20Settings/
Админ/Мои%20документы/Downloads/Vnbu_2014_10_4.pdf
22. Малиш Н. А. Методологічні засади макроекономічного аналізу державної політики.
file:///C:/Documents%20and%20Settings/
Админ/Мои%20документы/Downloads/tppd_2011_8_10.pdf
23. Липов В. Моделювання відкритої економіки й макроекономічна політика.
file:///C:/Documents%20and%20Settings/ Админ/Мои%20документы/Downloads/ е-
te_2016_4_9.pdf
24. Волоснікова Н. М. Макроекономічна політика в Україні: аналіз та спрямування. Вісник Нац. техн. ун-та "ХПІ" : зб. наук. пр. Темат. вип. : Технічний прогрес і ефективність виробництва. Харків : НТУ "ХПІ". 2010, № 59. С. 13-17.
http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/28777/1/vestnik_KhPI_2010_59_Volosnikova_Makroekonomichna.pdf
25. Виклики і ризики розгортання кризових процесів в Україні та напрями економічної політики їх запобігання. / Наук. ред. В.Юрчишин. Київ: Заповіт, 2017. 156 с.
http://razumkov.org.ua/uploads/article/2017_vuklyky_ryzyky.pdf
26. Шелудько Н. М., Близнюк В. В. Макроекономічні наслідки державної політики у сфері праці та зарплати. Український соціум. 2011, № 3(38). С. 123-134. https://ukr-socium.org.ua/wp-content/uploads/2011/07/123-134_no-3_vol-38_2011_UKR.pdf

27. Каліновський Р. Лібералізація стабілізаційної макроекономічної політики: досвід Швеції та уроки для України. Вісник КНУ ім. Тараса Шевченка. 2018, № 4(199). С. 19-28.
file:///C:/Documents%20and%20Settings/Админ/Мои%20документы/Downloads/LIBERALIZACIA_STABILIZACIINOI_MAKROEKONOMICNOI_POL.pdf
28. Почерніна Н. В. Кумулятивний характер макроекономічної політики заощаджень. Актуальні питання економіки, обліку, фінансів та права в Україні та світі: збірник тези доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Полтава, 30 березня 2019 р.): у 5 ч.; Ч. 1. С. 25-27. <http://elar.tsatu.edu.ua/bitstream/123456789/6957/1/Кумулятивний%20характер%20макроекономічної%20політики.pdf>
29. Малиш Н. А. Теоретичні засади побудови макроекономічних моделей державної політики. <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/apdu/2010-2/doc/1/06.pdf>
30. Федірко Н., Константинова А. Макроекономічні ефекти міжнародної регіональної економічної інтеграції: світова практика та виклики для України. Міжнародна економічна політика. 2015, № 1(22). С. 155-179.
http://iepjournals.com/journals/22/2015_7_Fedirko_Konstantinova.pdf
31. Єкімова К. С. Аналіз боргової політики України.
file:///C:/Documents%20and%20Settings/Админ/Мои%20документы/Downloads/29076-54226-1-PB.pdf
32. Бантон В. Д. Л., Тарангул В. І. Фіскальна політика та механізм її реалізації. Інвестиції: практика та досвід. 2010, № 21. С. 30-35.
http://www.investplan.com.ua/pdf/21_2010/10.pdf
33. Малиш Н. А. Макроекономічні засади державного регулювання економіки.
<http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/apdu/2011-1/doc/2/05.pdf>
34. Малахова О. Л., Марусин М. В. Стабільність валютного курсу як пріоритет грошово-кредитної політики. Вісник Мукачівського державного університету. 2016, випуск # 3. С. 425-432. http://www.economyandsociety.in.ua/journal/3_ukr/74.pdf
35. Думич Н. Б. Адаптація досвіду державного регулювання інфляційних процесів у трансформаційних економіках до умов сучасного розвитку економіки України : автореф. на здоб. наук. ст. к.е.н. (08.00.03). Львів, 2018. 23 с.
http://www.lute.lviv.ua/fileadmin/www.lac.lviv.ua/data/pidrozdily/Aspirantura/Rady/Spec_vchena_rada/Dysertacii/2018_10/Dumich_Avtoref.pdf
36. Гавриш О. А., Якименко Р. А. Механізм взаємодії фіскальної та монетарної політики держави. Сучасні проблеми економіки та підприємництва. 2013, випуск 12. С. 6-10.
http://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/19910/1/SPEP-12_01_Gavrysh1.pdf

37. Мудрак Р. П. Продовольчий ринок України: ризики та нові можливості в контексті європейської інтеграції. Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва. 2014, частина 2: Економіка 85. С. 219-228.
38. Мудрак Р. П., Лагодієнко В. В. Агроінфляція та індекс споживчих цін на продовольчі товари: порівняльний аналіз «Україна – ЄС». Економіка України. 2018, 1. С. 28-39.
39. Мудрак Р. П., Лагодієнко В. В., Лагодієнко Н. В. Вплив сукупних витрат на обсяги національного виробництва. Економічний часопис-XXI. 2018, №172(7-8). С. 44-50.
40. Mudrak, R., Lagodiienko, V., Lagodiienko, N., Rybchak, V. (2020). Food Affordability and Economic Growth. TEM Journal, Vol. 9, Issue 4, 1571-1579.
41. Дадашова П. Напрями взаємоузгодження монетарної та фіскальної політики для досягнення макроекономічної стабільності. Економічний вісник університету. 2014, випуск № 23/1. С. 128-134. file:///C:/Documents%20and%20Settings/Админ/Мои%20документы/Downloads/ecvu_2014_231__26.pdf
42. Радіонова. І. Ф. Особливості аналізу макроекономічної політики в умовах макроекономічної нестабільності. Економічний часопис – XXI. 2015, № 1-2(1). С. 11-14. http://soskin.info/userfiles/file/2015/1-2_1_2015/Radionova.pdf
43. Григор'єв Г. С. Національні та міжнародні аспекти державного регулювання макроекономічного середовища. Молодий вчений. 2017, № 5(45). С. 546-555. <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/5/123.pdf>
44. Полікарпова О. С. Фінансові дисбаланси та макропруденційна політика у валютно-му союзі. Проблеми економіки. 2015, № 4. С. 46-52. http://www.problecon.com/export_pdf/problems-of-economy-2015-4_0-pages-46_52.pdf
45. Матросова Л. М. Сучасні проблеми монетарної політики НБУ в умовах розвитку національної економіки. Глобальні та національні проблеми економіки. 2018, випуск 23. С. 500-505. <http://global-national.in.ua/archive/23-2018/97.pdf>
46. Осецька Д. В. Фіскальні правила в механізмі макроекономічної політики: міжнародний досвід. Вісник АМСУ. 2015, серія: «Економіка», № 1 (53). С. 88-94. <http://biblio.umsf.dp.ua/jspui/bitstream/123456789/342/1/15.pdf>

УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

Факультет економіки і підприємництва

Кафедра економіки

РЕФЕРАТ (ПОВІДОМЛЕННЯ, ЕСЕ)

на тему: ...

Виконав (ла) студент (ка) 2 курсу,
... групи П І Б

Перевішив (ла) викладач (доцент,
професор) кафедри економіки
П І Б

Умань 20__

УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

Факультет економіки і підприємництва

Кафедра економіки

Контрольна робота з дисципліни

«Макроекономічна політика»

Виконав (ла) студент (ка) 2 курсу,
... групи П І Б

Перевішив (ла) викладач (доцент,
професор) кафедри економіки
П І Б

Умань 20__